

OPINIA

Kolejny już numer pisma kulturalnego „Fragile” 2008, nr 2, o objętości 114 stron, wydawanego przez Śródmiejski Ośrodek Kultury w Krakowie, red. naczelna Anna Kościuszko, zaskakuje czytelnika bardzo wysokim poziomem merytorycznym, odejściem od konwencji pisma społeczno-kulturalnego, interesującą szatą graficzną oraz bardzo dobrą, przemyślaną kompozycją całości. Temat tego ambitnie pomyślanego numeru to „Nowe technologie” w dziedzinie literatury, sztuki, muzyki, teatru i archeologii. Głównym hasłem jest „intermedialność”, interpretowana przez autorów poszczególnych publikacji w zróżnicowanych kontekstach. Dotyczy to także pojęcia „dzieła”, „artefaktu”, „autora”, „nadawcy”, „odbiorcy” oraz zupełnie nowej relacji pomiędzy nimi. Jak pisze Anna Kościuszko w „Liście od redakcji”: „Każda epoka ma swoje nowe technologie, ale zwłaszcza dzisiaj nie sposób wyobrazić sobie, by twórczość artystyczna mogła ignorować ich rozwój i potencjał. Artysty, reżyserzy, muzycy chętnie korzystają z nieznanych wcześniej rozwiązań, posługując się technologią na każdym etapie procesu twórczego. Odbiorca zaś nie tylko przyzwyczał się już do tego, że najnowsze osiągnięcia nauki są wykorzystywane w sztuce, ale wręcz domaga się ich zastosowania”.

Szereg artykułów, zawartych w numerze pisma, zamienia się w ten sposób w udokumentowaną przez ich twórców, szeroką panoramę zmian we współczesnej cyberprzestrzeni, będącej fundamentem nowej rzeczywistości medialnej i multimedialnej/A.Porczak/ Zachodzą w niej ciekawe procesy w dziedzinie literatury: „Czy komputer może pisać wiersze?”/J.Wrycza/. Czy jesteśmy obecnie obserwatorami rodzącej się literatury nowomedialnej? pyta A.Przybyszewska. O nowych technologiach w muzyce i w teatrze piszą, m.innymi,

Patryk Gałuszka i M. Gałkowska. To tylko niektóre artykuły z niezwykle cennego po względem poznawczym numeru pisma. W aspekcie ważnych i czasem trudnych do zrozumienia zmian języka „nowej sztuki”, rodzącej się obecnie w stechnicyzowanej, zglobalizowanej przestrzeni społecznej XXI wieku, pomiędzy sztuką wysoką/tradycyjną/i niską został opisany przez wszystkich autorów w bardzo dobrym popularyzatorskim dyskursie, nie gubiącym meritum problemów, a pozwalającym czytelnikowi lepiej zrozumieć wagę i stopień komplikacji tych zjawisk. Celowość podejmowania tego typu tematów w kontekście zmieniającego się na naszych oczach, nieustannie, ponowoczesnego języka sztuki i języka postindustrialnej rzeczywistości, wchodzenia na rynek pokolenia młodych czytelników i odbiorców kultury, ukształtowanych już przez nowoczesne intermedia, jest poza wszelką dyskusją, a redakcyjny i redaktorski warsztat „Fragile” nie budzi żadnych zastrzeżeń.

prof. dr hab. Stanisław Szabro